

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

9. maj 2008

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 1 af den 14. april 2008 ad rådsmøde nr. 2863 vedrørende forskellene mellem reglerne i de eksisterende rammeafgørelser om fuldbyrdelse af afgørelser truffet "in absentia" og reglerne i forslaget til en ny fælles rammeafgørelse om dette forhold.

P. B. Olsen

Dato: 6. maj 2008
Kontor: Det Internationale
Kontor
Sagsnr.: 2008-151-0181
Dok.: ANA41137

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 af 14. april 2008 fra Folketingets Europaudvalg

Spørgsmål nr. 1:

”Ministeren bedes - som lovet på Europaudvalgets møde den 11. april 2008 - redegøre for forskellene mellem reglerne i de eksisterende rammeafgørelser om fuldbyrdelse af afgørelser truffet ”in absentia” og reglerne i forslaget til en ny fælles rammeafgørelse om dette forhold.”

Svar:

1. Indledning

Med det omhandlede forslag til rammeafgørelse lægges der op til en højere grad af ensartethed i de regler om fuldbyrdelse af afgørelser truffet in absentia, som er fastsat i en række rammeafgørelser. Følgende rammeafgørelser foreslås i den forbindelse ændret:

- Rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne,
- rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestraffe,
- rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation,
- rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union samt
- rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme og afgørelser om prøvetid med henblik på tilsyn med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Formålet med forslaget til rammeafgørelse er at styrke de proceduremæssige rettigheder for personer, der er genstand for en straffesag, og samtidig lette det retlige samarbejde i straffesager samt at forbedre den gensidige anerkendelse af retsafgørelser mellem medlemsstaterne.

Det kan oplyses, at forslaget blev forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 18. april 2008 med henblik på at fastlægge en generel indstilling i Rådet. Det lykkedes imidlertid ikke at fastlægge en generel indstilling, og der forhandles herefter fortsat om forslaget.

Det forventes, at formandskabet vil søge at få fastlagt en generel indstilling på det kommende rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 5.-6. juni 2008.

2. De gældende regler om fuldbyrdelse af afgørelser truffet in absentia i de berørte rammeafgørelser

2.1. Rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne giver mulighed for, at den fuldbyrdende medlemsstat kan gøre fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, som er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, der er idømt ved en afgørelse truffet in absentia, betinget.

Hvis den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning giver grundlag for det, kan overgivelsen af vedkommende person således gøres betinget af, at den udstedende judicielle myndighed giver garantier, som skønnes tilstrækkelige til at sikre, at den person, der er omfattet af den europæiske arrestordre, får lejlighed til at få sagen genoptaget i den udstedende medlemsstat og til at være til stede ved domsforhandlingen. Denne betingelse kan dog kun fastsættes, hvis den berørte person ikke er blevet indkaldt personligt eller på anden måde er blevet underrettet om tid og sted for det retsmøde, som førte til afgørelsen in absentia.

2.2. Det følger af rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestraffe, at den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten bl.a. kan afslå at anerkende og fuldbyrde en afgørelse om bødestraf i følgende to tilfælde:

Det første tilfælde omfatter situationer, hvor det fastslås, at den berørte person i tilfælde af skriftlig procedure ikke, som krævet i udstedelsessta-

tens lovgivning, er blevet underrettet, personligt eller gennem en efter national lovgivning kompetent repræsentant, om sin ret til at anfægte sagen og om tidsfristerne for et sådant retsmiddel.

Det andet tilfælde gælder situationer, hvor det fastslås, at den berørte person ikke er mødt personligt frem. Afslag kan dog ikke meddeles i sådanne situationer, hvis det i den fremsendte attest er anført, enten at personen er blevet underrettet om retssagen personligt eller gennem en efter national lovgivning kompetent repræsentant i overensstemmelse med udstedelsesstatens lovgivning, eller at personen har tilkendegivet, at vedkommende ikke anfægter sagen.

2.3. Ifølge rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation kan den kompetente judicielle myndighed i fuldbyrdesstaten bl.a. afslå at anerkende og fuldbyrde en afgørelse om konfiskation, hvis det fastslås, at den pågældende ifølge den fremsendte attest ikke gav møde personligt og ikke var repræsenteret af en advokat i den retssag, der førte til afgørelsen om konfiskation.

Dette gælder dog ikke, hvis det fremgår af attesten, at den pågældende enten var blevet underrettet om retssagen i overensstemmelse med udstedelsesstatens lovgivning, enten personligt eller gennem en efter national lovgivning kompetent repræsentant, eller har tilkendegivet, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen om konfiskation.

2.4. Det er i rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union fastsat, at den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten bl.a. kan afslå at anerkende dommen og fuldbyrde sanktionen, hvis dommen er afsagt in absentia.

Denne mulighed foreligger imidlertid ikke, hvis den domfældte enten er blevet indstævnet personligt eller er blevet underrettet gennem en repræsentant, der er kompetent i henhold til udstedelsesstatens nationale lovgivning, om tid og sted for retssagen, som førte til, at dommen blev afsagt in absentia, eller over for en kompetent myndighed har tilkendegivet, at vedkommende ikke anfægter dommen.

Det kan nævnes, at der er opnået politisk enighed i Rådet om den nævnte rammeafgørelse. Den formelle vedtagelse af rammeafgørelsen beror

imidlertid på, at der i blandt andet Danmark gennemføres de nødvendige forfatningsmæssige procedurer.

2.5. Efter rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme og afgørelser om prøvetid med henblik på tilsyn med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner kan den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten bl.a. afslå at anerkende domme samt afgørelser om prøvetid med tilsyn og at overtage ansvaret for tilsynet med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner, hvis dommen er afsagt in absentia.

Der kan dog ikke meddeles afslag, hvis den domfældte enten er blevet indstævnet personligt eller er blevet underrettet gennem en repræsentant, der er kompetent i henhold til udstedelsesstatens nationale lovgivning, om tid og sted for den retssag, der førte til, at dommen blev afsagt in absentia, eller over for en kompetent myndighed har tilkendegivet ikke at ville anfægte dommen.

Der er også i forhold til denne rammeafgørelse opnået politisk enighed, men den formelle vedtagelse af rammeafgørelsen afventer, at der i blandt andet Danmark gennemføres de nødvendige forfatningsmæssige procedurer.

3. Reglerne om fuldbyrdelse af afgørelser truffet in absentia i forslaget til rammeafgørelse

Det lykkedes som nævnt i pkt. 1 ikke at få fastlagt en generel indstilling i Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 18. april 2008, og da der fortsat forhandles om forslaget, kan det ikke med sikkerhed fastslås, hvilken ordning forslaget ender med at indeholde. Med det forbehold kan følgende imidlertid oplyses:

Ifølge det seneste udkast til rammeafgørelse kan medlemsstaterne som hovedregel afslå at fuldbyrde afgørelser truffet in absentia. Dette skal dog ikke gælde i følgende situationer:

Fuldbyrdelse skal for det første ikke kunne afslås, hvis den pågældende rettidigt er blevet indkaldt personligt og derved i) er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den domsforhandling, som førte til afgørelsen, eller ii) på anden måde faktisk har modtaget officiel underretning om det fastsatte tidspunkt og sted for denne domsforhandling på

en sådan måde, at det klart er blevet godtgjort, at den pågældende var bekendt med den berammede domsforhandling. I begge tilfælde skal den pågældende også være blevet underrettet om, at der kan træffes en sådan afgørelse, hvis den pågældende ikke er til stede under domsforhandlingen. Som det fremgår, vedrører denne undtagelse forkyndelse mv.

For det andet skal fuldbyrdelse ikke kunne afslås, hvis den pågældende, som var bekendt med den berammede domsforhandling, havde givet et mandat til en advokat, udpeget af den pågældende eller af staten, til at forsvare sig, og hvis den pågældende blev forsvaret af denne advokat under domsforhandlingen. Denne undtagelse drejer sig om repræsentation.

For det tredje skal fuldbyrdelse ikke kunne afslås, hvis den pågældende - efter at have fået forkyndt afgørelsen samt være blevet udtrykkeligt underrettet om navnlig retten til at få sagen genoptaget eller at anke - udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen eller ikke ønsker sagen genoptaget inden for den fastsatte tidsfrist.

Når det drejer sig om sager omfattet af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne skal fuldbyrdelse af afgørelser truffet in absentia – som en særlig fjerde undtagelse - ikke kunne afslås, hvis den pågældende ikke personligt har kunnet få afgørelsen forkyndt, men vil få den forkyndt umiddelbart efter overgivelsen og udtrykkeligt vil blive underrettet om navnlig retten til at få sagen genoptaget eller at anke. Den pågældende skal endvidere underrettes om tidsfristen for at anmode om genoptagelse eller at anke.

Både den tredje undtagelse og den særlige fjerde undtagelse vedrører genoptagelse mv.

4. Forskellen mellem de gældende regler om afgørelser truffet in absentia og de foreslåede regler i forslaget til rammeafgørelse

Det er ikke muligt at vurdere, om forslaget til rammeafgørelse i praksis vil betyde, at flere eller færre afgørelser, der er truffet in absentia, bliver fuldbyrdet i andre medlemsstater. Dette vil bl.a. afhænge af, hvordan medlemsstaterne har gennemført de gældende regler – jf. pkt. 2 – og hvordan de agter at gennemføre det foreliggende forslag til rammeafgørelse, hvis det måtte ende med at blive vedtaget.

I det følgende peges der imidlertid på forskellene mellem de gældende regler om afgørelser truffet in absentia og de regler, som foreslås i det seneste udkast til rammeafgørelse.

I forhold til rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne indebærer forslaget til rammeafgørelse, at de gældende regler om forkyndelse og genoptagelse præciseres. Den foreslåede undtagelse vedrørende repræsentation findes ikke i de gældende regler.

Når det gælder rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte, vil forslaget til rammeafgørelse betyde, at de gældende regler om forkyndelse præciseres. De foreslåede undtagelser vedrørende repræsentation og genoptagelse findes ikke i de gældende regler. I øvrigt bevares den gældende regel om, at den berørte person kan tilkendegive, at vedkommende ikke anfægter sagen, samt den særlige ordning vedrørende skriftlig procedure.

Med hensyn til rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation vil forslaget til rammeafgørelse føre til, at de gældende regler om forkyndelse og repræsentation præciseres. Den foreslåede undtagelse vedrørende genoptagelse findes ikke i de gældende regler. I øvrigt fjernes den gældende regel, hvorefter fuldbyrdelse kan ske, hvis den berørte person har tilkendegivet, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen om konfiskation.

For så vidt angår både rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union og rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme og afgørelser om prøvetid med henblik på tilsyn med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner vil forslaget til rammeafgørelse indebære, at de to rammeafgørelses regler om forkyndelse præciseres. De foreslåede undtagelser vedrørende repræsentation og genoptagelse findes ikke i de to rammeafgørelser. Derudover fjernes reglen i de to rammeafgørelser, hvorefter fuldbyrdelse kan ske, hvis den berørte person har tilkendegivet, at vedkommende ikke anfægter den pågældende afgørelse.